

Aan:

programmacommissie van XXXX

XX

Datum

31 juli 2023

OnderwerpInbreng
verkiezingsprogramma**Contactpersoon**

Alice.krekt@NLHydrogen.nl

Geachte commissie,

Hierbij geef ik u namens de lid-bedrijven van NLHydrogen, graag een aantal punten mee rond het thema waterstof voor de opstelling van uw verkiezingsprogramma.

Waterstof (mits hernieuwbaar of koolstofarm) is één van de elementen om onze energie- en grondstoffenvoorziening klimaatneutraal én circulair te maken. Grootschalig toepassen van waterstof vergroot bovendien onze onafhankelijkheid van enkele landen waar wij nu fossiele energie verkrijgen. Waterstof kan in Nederland hernieuwbaar geproduceerd worden met hernieuwbare elektriciteit (met name wind en zon) of koolstofarm uit (rest-) gassen met CO₂-afvang. Daarnaast kan het geïmporteerd worden in pure vorm of als bijvoorbeeld ammoniak of methanol. Een deel van deze waterstof kan worden doorgevoerd naar landen als Duitsland. De waterstofsector is volop in opbouw.

Bedrijven bereiden op dit moment grote investeringen voor waarmee de Nederlandse klimaatdoelen dichterbij komen, en waarmee onze internationale concurrentiepositie in de waterstofeconomie zeker wordt gesteld. Onze economie kan via waterstof verduurzamen met nieuwe waardeketens van hernieuwbare elektriciteit via elektrolyzers naar duurzame chemie, duurzame transportbrandstoffen (e-kerosine), met kansen voor de Nederlandse maakindustrie. Vele investeringsbeslissingen wachten echter op consistent en stimulerend overheidsbeleid. We noemen hiervoor de volgende punten:

1) Waterstof voor de verduurzaming van Nederland

Waterstof is cruciaal als grondstof en energiedrager in de industrie, voor het verduurzamen van delen van de transportsector, delen van de gebouwde omgeving en voor CO₂-neutrale elektriciteitscentrales. Fossiele energie en grondstoffen zijn echter nog veel goedkoper. Steun daarom bedrijven die waterstof toepassen, help ze om de overstap van fossiele energie naar waterstof te maken én tegelijkertijd internationaal concurrerend te blijven. Met steun kan een kip-ei probleem voorkomen worden waarbij potentiële afnemers wachten op zekerheid over de beschikbaarheid van hernieuwbare waterstof en vice versa. Daarom is bijvoorbeeld subsidie voor de inzet van hernieuwbare waterstof in de industrie en voor de uitrol van de waterstof tankinfrastructuur noodzakelijk.

2) Ontwikkel Nederlandse elektrolysecapaciteit voor hernieuwbare elektrolyse waterstof

Productie van waterstof door elektrolyse is de toekomst, maar deze sector moet nog worden opgebouwd. Bedrijven plannen elektrolysefabrieken, maar deze hebben met veel onzekerheden te maken. Daarbij gaat het om het ontbreken van infrastructuur, onzekere afname door klanten, onduidelijkheid over doelen en verplichtingen, onvoldoende duurzame en betaalbare elektriciteit. Er zal heel veel hernieuwbare waterstof nodig zijn om aan de Europese doelen vanuit 'Fit for 55' te

voldoen¹. Dit vereist circa 3-4 GW in 2030 met doorgroei naar 8 GW daarna. Om de productie, transportinfrastructuur en afname te ontwikkelen is steun vanuit de overheid bijvoorbeeld in de vorm van subsidie en gunstige (net)transporttarieven. Tevens zal ten behoeve van elektrolyse een forse opschaling van hernieuwbare elektriciteit nodig zijn, waaronder offshore-wind, met tenders voor de productie van groene waterstof.

3) **Verzilver de kansen van Nederland als waterstofhub**

Nederland is nu nog energiehub op basis van olie en gas. Waterstof biedt een goed duurzaam alternatief. Naast eigen productie is ook import van waterstof(-dragers) onmisbaar. De overheid dient de voorwaarden te scheppen waarmee import van koolstofarme en hernieuwbaar geproduceerde waterstof en waterstofdragers via Nederland aantrekkelijker wordt. De uitrol van de infrastructuur en de aansluiting bij H2-Global zijn hier voorbeelden van. Het voorkomen van marktverstoring (waarmee eigen productie van waterstof uit de markt wordt geprijsd) is bij het beleid rond import een voorwaarde.

4) **Ook koolstof-arme waterstof is nodig in de transitiefase**

Het is belangrijk om de waterstofeconomie snel op te bouwen en op te schalen. In de transitiefase kunnen op korte termijn al grote slagen worden gemaakt door de inzet van koolstofarme waterstof, gemaakt uit (rest-)gas met CO₂ afvang en opslag. Deze techniek verdient nu ook steun. Uiteindelijk zal hernieuwbare waterstof gemaakt met hernieuwbare energiebronnen leiden tot een volledig CO₂-neutrale en uiteindelijk ook circulaire, hernieuwbare energievoorziening.

5) **Versnel de uitrol van infrastructuur voor waterstof en elektriciteit**

De ontwikkeling van de waterstofinfrastructuur is cruciaal voor het functioneren van de sector. De financiering voor het hoofdtransportnet is nog niet rond. Daarvoor zijn middelen vanuit de rijksoverheid nodig, ter voorkoming dat enerzijds marktpartijen wachten tot de infrastructuur gereed is en anderzijds Gasunie wacht op concrete projecten alvorens de infrastructuur aan te leggen. Ook de elektriciteitsinfrastructuur vereist voortvarend uitgebouwd te worden, om nieuwe elektrolyzers mogelijk te maken. Daarbij geldt ook dat de snelle stijging van de elektriciteitsnettarieven nu een rem zet op elektrolyse. Deze stijging zou voor elektrolyse beperkt moeten blijven, of moeten worden gecompenseerd via de subsidieregelingen.

Voor de toekomst van Nederland zijn bovenstaande punten van groot belang, daarom hoop ik dat u ze mee kunt nemen in uw verkiezingsprogramma. Ik wens u veel succes bij het opstellen hiervan. Graag licht ik onze visie toe tijdens een gesprek.

Met vriendelijke groet,

Alice Krekt

Directeur NLHydrogen

¹ Het FitFor55-pakket leidt tot de plicht voor Nederland om 42% van de huidige grijze waterstof in de industrie in 2030 door hernieuwbare waterstof te vervangen en 60% in 2035. In de mobiliteit moet 1% van de brandstofmix verduurzaamd worden met hernieuwbare waterstof.